

PREDLOG

ZAPISNIK IZREDNE SEJE OBČINSKIH SVETOV MESTNE OBČINE VELENJE IN OBČINE ŠOŠTANJ

Seja je potekala v sejni dvorani Mestne občine Velenje, dne 11. 9. 2024, s pričetkom ob 18.00 in zaključkom ob 22.15.

Sejo sta vodila župan Mestne občine Velenje **Peter DERMOL** in župan Občine Šoštanj **Boris GOLIČNIK**.

Župan **Peter DERMOL** je ugotovil, da je od skupnega števila 33 članov sveta prisotnih 27 članov in je svet sklepčen.

Župan **Boris GOLIČNIK** je ugotovil, da je od skupnega števila 20 članov sveta prisotnih 14 članov in je svet sklepčen.

Župan **Peter DERMOL** je pozdravil goste, ki so se odzvali povabilu na sejo, in sicer:

- **mag. Bojan KUMER**, minister za okolje, podnebje in energijo
- **Matjaž HAN**, minister za gospodarstvo, turizem in šport
- **dr. Aleksander JEVŠEK**, minister za kohezijo in regionalni razvoj
- **Matevž FRANGEŽ**, državni sekretar na Ministrstvu za gospodarstvo, turizem in šport
- **Srečko ĐUROV**, državni sekretar na Ministrstvu za kohezijo in gospodarski razvoj
- **mag. Miran GAJŠEK**, državni sekretar na Ministrstvu za naravne vire in prostor
- **mag. Hinko ŠOLINC**, generalni direktor Direktorata za energijo
- **Natalija KOKALJ**, vodja sektorja za rudarstvo na Ministrstvu za naravne vire in prostor
- **Blanka PEČNIK ČRNKO**, direktorica območne službe Zavoda RS za zaposlovanje v Velenju
- **dr. Tomaž ŠTOKELJ**, generalni direktor Holdinga Slovenske elektrarne,
- **Uroš PODOBNIK**, poslovni direktor Holdinga Slovenske elektrarne
- **mag. Branko DEBELJAK**, generalni direktor Termoelektrarne Šoštanj
- **mag. Marko MAVEC**, generalni direktor Premogovnika Velenje
- **Simon LAMOT**, predsednik sindikata delavcev Premogovnika Velenje,
- **Danijel TAJNIK**, predsednik sindikata delavcev Termoelektrarne Šoštanj
- **Daniilo REDNJAK**, predsednik sveta delavcev Premogovnika Velenje
- **Marko VERTAČNIK**, predsednik sveta delavcev Termoelektrarne Šoštanj
- **Rok PLANKELJ**, direktor Savinjsko-šaleške gospodarske zbornice

Opravičili so se:

- predsednik Vlade RS **dr. Robert GOLOB**
- minister za finance **Klemen BOŠTJANČIČ**
- minister za naravne vire in prostor **Jože NOVAK**
- minister za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti **Luka MESEC**
- predsednik uprave SDH **mag. Žiga DEBELJAK**
- direktor družbe ELES **mag. Aleksander MERVAR**

Župan **Peter DERMOL** je dejal, da so svetnicam in svetnikom po elektronski pošti poslali predlog okvirnega sklepa, ki ga bodo, če bo potrebno, tudi dopolnjevali in potem obravnavali po opravljeni razpravi.

Župan **Boris GOLIČNIK** je dejal, da ga glede na situacijo, v kateri smo, vsaj malo veseli prisotnost vseh odločevalcev, saj mu to daje občutek, da le nismo tako malo pomembni v Šaleški dolini in da je večje zavedanje, kako pomembna je energetska neodvisnost, oskrba, ter zavedanje, kaj vse so naši predniki in tudi sedanje generacije dale za nemoteno oskrbo naše države z električno energijo. Nato je dejal, da sam ni prisoten le kot župan, ampak še vedno tudi v funkciji nacionalnega koordinatorja za pravični prehod. Beseda »pravično« mu zelo veliko pomeni, ker želi vrednote, ki so povezane s pravico, z besedo »pravično«, in kot tak je tudi sprejel funkcijo koordinatorja. Je pa pred nedavnim napovedal, da bo s te funkcije odstopil, če bodo zadeve šle v smer, ki ni pravična. Država se je zavezala, da bo leta 2050 ogljično nevtralna, tečejo številne aktivnosti, zavezala pa se je tudi, da bo pravičen prehod res pravičen ter družbeno sprejemljiv. Nato je dejal, da je sicer župan Občine Šoštanj, zelo pa je ponosen na vse občanke in občane Šaleške doline, zato se čuti odgovornega, da naredi vse, kar je v njegovi moči, da bomo šli v ta prehod po neki pravični poti. Naša dolina si to zasluži.

Župan **Peter DERMOL** je dejal, da so prvič zaznali možnost izvzema TEŠa in PVja iz HSE nekje v 1. delu letošnjega leta, ko je bil tudi objavljen načrt upravljanja z državnim premoženjem, ki ga je pripravil SDH. Takrat je poslal dopis predsedniku vlade, da želi več informacij o tem, to vprašanje pa je sprožil tudi preko Državnega sveta RS. Odgovor je šel v tej smeri, da vlada nima pristojnosti posegati v te stvari in da je to v domeni SDHja, zato je tudi od njih skušal pridobiti ustrezne informacije. Odgovorili so mu, da sicer potrjujejo namero o tem, ampak da kaj več ne morejo povedati in da bodo o morebitnih nadaljnjih postopkih tudi seznanjeni. Ko so ugotovili, da se vseeno nekaj dogaja, je tukaj na občinski upravi tudi sklical sestanek, na katerega je bil povabljen tudi minister Kumer. Takrat so se dogovorili, da bodo skušali pristopiti do predsednika vlade, da bodo v vsakem primeru zagovarjali stališče pravičnega prehoda in da ne bodo več pristajali na uvoz tujega premoga. Naslednjič so se potem dobili meseca avgusta, ko je prišla iz različnih virov informacija, da se je proizvodnja izkopenega premoga za leto 2025 izrazito znižala, kar pomeni velik pritisk na ceno premoga ter posledično tudi na ceno toplotnega ogrevanja. Takrat so se sestali pri ministru Kumru, kjer jim je bila podana informacija, da se bo pripravil interventni zakon in da morata biti s 1. 1. TEŠ in PV izločena iz HSE. Spomnil je, da je bila strategija izstopa iz premoga sprejeta pod prejšnjo vlado leta 2021, kjer je bila ocena, da bomo leta 2033 izstopili iz premoga. Temelji, iz katerih so takrat izhajali, so bili okoljske narave, predvsem varstvo okolja, socialna varnost in pravičen prehod pa še danes ocenjuje, da sta bila takrat zapostavljena, na kar so s sindikatom PVja tudi nenehno opozarjali, so pa vseeno bile dane neke zaveze, predvsem zaveza, da bodo sledili pravičnemu prehodu. Ta zanj pomeni, da v procesu izstopa nihče iz našega okolja ne sme biti talec ali žrtev, v nasprotnem primeru to ni pravični prehod. V strategiji je bilo tudi zapisano, da se bo v roku pol leta pripravil osnutek obeh zakonov, nujno potrebnih za zagotovitev pravičnega prehoda, zakon o zapiranju PVja in zakon o prestrukturiranju SAŠA regije. Teh zakonov seveda še ni, edino, kar lahko pozitivno ugotavljajo, je, da so se v letošnjem letu zadeve začele končno premikati in da smo kot lokalna skupnost končno aktivno vključeni v pripravo samih zakonov. Meni pa, da smo še zelo daleč od teh zakonov, razen če bodo vlada in ostali odločevalci poskrbeli, da bodo postopki hitreje tekli. Nato je spomnil, da se je premog od sprejetja strategije do danes dvignil iz 2,75 EUR/gigajoul na 6,00 EUR/gigajoul in za toplotno energijo smo nosili breme vsi tisti, ki smo priključeni na daljinsko ogrevanje. Če nekdo zmanjšuje proizvodnjo izkopenega premoga in pritiska na ceno izkopenega premoga, ker želi do leta 2033 izstopiti iz premoga, in moramo občanke in občani Šaleške doline nositi te posledice, potem zanj to ni pravičen prehod. Strošek premoga se je od sprejetja strategije do danes dvignil iz 2,1 milijona EUR na 4,5 milijona EUR, toliko dodatnih obveznosti smo morali plačevati mi, ki smo priključeni na daljinsko ogrevanje, da seveda ne govorimo o strošku CO2 kuponov, ki so iz 1,8 milijona EUR narasli na 5 do 6,2 milijona EUR in tudi to so seveda sredstva, ki jih moramo občanke in občani zagotavljati in plačevati preko položnice. Meni, da pravičen prehod lahko zagotovita zakona, saj morata oba zakona biti usklajena z lokalnimi deležniki. Pomembno je, da preko zakonov zagotovijo socialno varnost zaposlenih, da opredelijo tehnično zaprtje jame in da dobimo jasna zagotovila, da bomo tukaj lahko odpirali nova delovna mesta in da bomo imeli finančne mehanizme za financiranje celotnega procesa. Danes sta MOV in OŠ v manjvrednem položaju, saj se lahko zadolžujejo enako kot druge občine, imamo pa investicije v zeleni prehod, pravični prehod, ki jih moramo žal zagotavljati tudi z lastnimi sredstvi, potrebno pa bo prilagoditi tudi izobraževalni sistem. Prepričan je, da vsega tega v interventnem zakonu ne bomo videli. Dejal je, da je bil sestanek pri ministru Kumru zelo korekten, ga je pa zmotilo, da se je nato vsa gnojnica, predvsem v medijih, začela zlivati na Šaleško dolino, kot da je toplotna energija grdi raček v naši državi, in so bile znova vse oči uprte v Šaleško dolino, odpirati so se začele stare zgodbe in stare zamere in tako se je sprostil prostor tudi za politični populizem. Najbolj ga je zbolelo, da smo spet bili mi tisti grdi raček. Ne zahtevamo nič drugega kot pravičen in postopen prehod, tako kot so ga načrtovalci predvideli, in da imamo hkrati zagotovljen stabilen in varen toplotni vir. Ima občutek, da so nas stisnili v kot, saj nam je bil predstavljen en in edini scenarij, torej izločitev TEŠa in PVja in seveda je bilo takrat težko oporekati zaradi premalo strokovnega znanja in premalo javno dostopnih dokumentov, ga pa zelo čudi, da v času energetske krize, vojne v Ukrajini, odvisnosti Slovenije od uvoza, v času, ko mnoge države podaljšujejo obratovanje elektrarn in seveda tudi v času, ko HSE ustvarja neke dobičke, da imamo pa ravno v Sloveniji s takšno elektrarno, ki je najnovejša v Evropi, tako velike težave. Stečaj TEŠa in PVja pa je zanj nepotrebno ustrahovanje, saj gre za kritično infrastrukturo, za nacionalni interes in tudi v prihodnje bo TEŠ še naprej proizvajala električno in toplotno energijo. Spomnil je, da smo približno 2 leti nazaj v našo dolino uvažali tuj premog, saj so nas prepričevali, kako pomembna je ta kritična infrastruktura za našo državo. Dejal je, da TEŠ deluje normalno, zraven se vključujejo celo plinske turbine, ko pa vidi kampanjo za JEK 2, se pa še toliko bolj zaveš pomena TEŠa in tega, kaj imamo. Na koncu je dejal, da ko govorimo o energetiki v Šaleški dolini, zaupa zelo malo ljudem, saj smo se v preteklosti prevečkrat opekli. Sam v tem trenutku interventnega zakona ne podpira. Res je, da nima pristojnosti, da bi lahko odločal o državnem premoženju, mora pa zaščititi družbeni interes naše doline. Se pusti prepričati tudi v nasprotno, da ne bo pomote, najpomembnejše pa se mu zdi, da zadostimo pravičnemu prehodu. Dokler pa nima jasne zaveze s strani odločevalcev, da bo zadoščeno pravičnemu prehodu in da bodo zakoni takšni, kot morajo biti, in da bo tudi interventni zakon usklajen z lokalnimi deležniki, do takrat takšen zakon njegove podpore nima. Se pa, kot rečeno, pusti prepričati, boji pa se, da so tukaj zadaj tudi druge zgodbe, kolikor

pozna energetske kroge, zato je v tem procesu zelo nezaupljiv. Potrebna bo veliko dialoga in preverb, da bomo ustvarili pravo mero zaupanja.

Mag. Bojan KUMER, minister za okolje, podnebje in energijo, je dejal, da je vedno deloval iskreno in vedno tudi bo deloval tako in mu do sedaj ni bilo mogoče očitati kake skrite agende. Sam je inženir, rad ima številke, preverjena dejstva in zato so tudi izbrali tenutek, ko so bila vsa dejstva, vse številke preverjene, večkrat in s strani vseh deležnikov, vendar ne na strani ministrstva, ampak bolj na strani tistih, ki so za to zadolženi. Imajo cel kup deležnikov, situacija je zelo zapletena. Sam je že večkrat rekel, da ta problem termodivizije ni le energetski problem, ampak tudi gospodarski problem, ki ima lahko zelo slabe posledice. Seveda pa je lahko tudi socialni problem, če ne bodo postopali tako, kot morajo. Predvsem pa je to finančni problem, njega so prepričali, uprava HSE in predvsem SDH, ki so prišli s preverljivimi informacijami, da druge poti ni in da če želimo zagotoviti pravični prehod, potrebujemo interventni ukrep. Vsak tak ukrep pa pri nas potrebuje zakonsko podlago, da to premostijo in pridejo potem do dveh pomembnih zakonov, ki jih je župan prej omenil. Vsak pa bo pri tem moral odigrati svojo vlogo. On jo že igra, njega so prepričali, morda župana Velenja še ne. Sam ga je pozval, da najde alternativno rešitev, torej ali obstaja kakšna druga pot od te, ki so jo ubrali. 3. 9. so bili postavljeni pred dejstva in so jih takrat mnogi prvič slišali, tudi on. Postopki so se znotraj HSE oziroma SDHja že začeli in tam on kot minister nima pristojnosti. Sam te problematike ne želi potisniti naslednjemu ministru, to ni njegova narava, gre namreč za usodo ali pa perspektivo ogromnega števila ljudi. Fokus pa mora biti samo eden in to je pravični prehod. To pomeni, da nobeden ne bo spregledan, načela pravičnega prehoda morajo biti vtkana v oba zakona, ki sta bila prej omenjena. Ve, da ekipa ministra Jevška dela maksimalno zadnjih 14 dni, prav tako ekipa ministra Novaka, da se ta dva zakona čim prej dostavita. Strinja pa se z županom, da sta ta dva zakona ključnega pomena in dajeta Šaleški dolini novo perspektivo. Bil pa je obvešččen z novico, dejstvom, da tako, kot sedaj poteka situacija znotraj HSEja, s 1. 1. ne more več iti naprej. Če je temu tako, je potrebno najti novo pot. Sam kot minister ne beži od problemov, potrebno jih je rešiti. Izziv za ljudi iz tega okolja pa bo v prihodnosti tako velik, da si ne morejo privoščiti pogledati stran in je to potrebno reševati. Sam osebno meni, da je interventni zakon nekakšna premostitev, da sploh pridemo do pravičnega prehoda. 3. 9. niso imeli še niti enega člana tega zakona zapisanega, ker niso o tem razmišljali, danes imajo nekaj členov, ker vsak dan sedijo na to temo, saj je potrebno delati hitro in učinkovito, saj se mora vse zgoditi do decembra. Obema županoma in tudi predstavnikom sindikatov je tudi obljubil, da bo ta proces vključujoč, skušali jih bodo zraven vključiti, ko bo osnutek zakona dovolj zrel za presojo. Bo pa potrebno seveda upoštevati, da je potrebno ta zakon sprejeti pravočasno, saj se bodo v nasprotnem primeru začeli postopki, ki so nepovratni in to želi sam preprečiti, seveda ob predpostavki, da je situacija neizbežna, kar pa so dobili pisno utemeljeno. Verjame, da bodo tudi župana uspeli prepričati, da si ne želi insolventnih prostopkov družb in zato meni, da je to prava pot. Ima pa tudi prav župan, da je vnaprej dajati glasove pa neumno in ni smiselno, saj je potrebno vedeti vsebino. V tem zakonu bo potrebno zapisati vsebino tako, da si kupimo čas, da lahko pridemo do drugih dveh zakonov. Ne smejo pozabiti, da je TEŠ edini vir ogrevanja za 35.000 ljudi in ni alternative. Res je tudi, da se je premalo delalo na začetku s strani te vlade glede prestrukturiranja, prav tako v prejšnji vladi, tako da nekaj mesecev smo tu zagotovo izgubili, ne strinja pa se s trditvijo, da smo izgubili leta, naredil se je velik napredek. Ideje so in tu bodo zagotovo morali v prihodnosti pospešiti, finančni problem pa se rešuje z denarjem. Po informacijah s strani HSEja se ta denar danes za termodivizijo zagotavlja znotraj skupine HSE in je bilo to ok, ker je bilo to skladno z nekimi pravili, s 1. 1. pa temu ni več tako, ker se ne sme več in se ne bo nihče pod to podpisal, denar pa je potrebno vseeno zagotoviti. HSE bo imel brez termodivizije po njegovem mnenju leta 2025 ravno toliko, da lahko tudi pokrije, prejucira seveda, ampak treba pa je narediti zakonske podlage, da to samo računovodsko drugače izpeljejo, saj mora biti vse skladno z evropskim pravnim redom. Tu bo potrebno paziti, je pa ta zakon, kot že rečeno, potreben tudi zato, da pridemo do drugih dveh zakonov in da zagotovimo to in naslednjo zimo stabilno financiranje, da se ne zgodi to, kar si nihče ne želi, to so zaposlitve, ki jih je potrebno absolutno obvarovati, ter ogrevanje, saj vemo, da je vsako zimo šla cena ogrevanja gor. Na koncu je dejal, da se na ministrstvu maksimalno trudijo in želi si njihove podpore, ve pa že vnaprej, da karkoli bodo naredili, ko ne bo dovolj dobro. Zavedati pa se tudi moramo, da je minister vseh Slovencev in ne le te doline in že dobiva iz drugih koncev Slovenije pobude, kako bodo pa njim pomagali. Politiko je seveda potrebno peljati uravnoteženo. Podal je pobudo, da skušajo biti enotni, sam je odprt za vse pobude, morajo pa biti seveda tudi pravno utemeljene in v dobro ljudi.

Župan **Peter DERMOL** je postavil vprašanje, katera evropska zakonodaja bo kršena oziroma glede na katero evropsko zakonodajo je možno dosedanje financiranje le še do 1. 1. 2025. Prav tako ga zanima, kdo mu danes lahko zagotovi, da ko bosta TEŠ in PV izvzeta iz skupine HSE, da ti družbi ne bosta šli v insolventni postopek in da bo njuno poslovanje garantirano vse do izstopa iz premoga.

Župan **Boris GOLIČNIK** je dejal, da je na koncu vse odvisno od financ. Če bi kdo moral danes biti tam prisoten, je to minister za finance, ki je tudi podpredsednik vlade. Tudi interventni zakon pa mora imeti

zagotovilo ministrstva za finance, da bodo sredstva z nadaljnjo obratovanje termodivizije zagotovljena. Če je to dejstvo, da taka oblika financiranja, kot je bila do sedaj, ni več mogoča in če država najde obvod financiranja, potem je prepričan, da je nujno, da država zagotovi ustrezen sklad, iz katerega se bodo potem črpala sredstva za to, da bo termodivizija lahko še naprej obratovala in zagotavljala zanesljivo oskrbo z električno energijo. Prav bi bilo, glede na to, da imamo podnebni sklad in da se pogovarjamo o nekem pravičnem prehodu, da se torej naredi vse, kar je potrebno, da država zagotovi tudi pravičen sklad, ki bo temu namenjen. Lahko se financira iz podnebnega sklada, lahko iz dobička vseh energetske družb. Interventni zakon ga ne prepriča, dokler ne bodo zagotovljena finančna sredstva in dokler vlada ali ministrstvo za finance ne vzpostavi nekega pravičnega sklada, v katerem bodo zagotovljena proračunska sredstva za nadaljnje obratovanje TEŠa in PVja in da ne bomo vsako leto sedeli tukaj, se pogajali in prosili za sredstva, ker si tega tukaj ne zaslužimo in mora biti zadeva celovito rešena. Nato je dejal še, da bo na koncu sredstva zagotavljalo Ministrstvo za finance in minister za finance bi danes moral biti tukaj. Hkrati se je zahvalil vsem tistim, ki pa so se udeležili seje, saj verjame, da podpirajo to dolino in želi si, da stopijo skupaj tudi sedaj in da se torej ustanovi pravičen sklad za pravičen prehod.

Matjaž HAN, minister za gospodarstvo, turizem in šport, je dejal, da popravnega izpita v tej dolini nimamo več. Dolgo je že v politiki, k njemu so hodili energetske strokovnjaki, ki so ga prepričevali, kako je nekaj potrebno pod nujno, da bo zadeva boljša za Šaleško dolino in našo državo, sedaj pa vidimo, da smo po parih letih še pred hujšimi težavami, kot smo bili pred parimi leti. Nato je dejal, da vidimo, da ima to, kar je Evropska komisija naredila v zadnjem obdobju za Evropo, sedaj rezultate, in sicer se tovarne po Nemčiji zapirajo, zeleni prehod se fajn sliši, ni pa realen in nima socialne note, zato je potrebno v Evropi najprej spremeniti logiko. Nam pa kazati na Evropo sedaj ne bo nič pomagalo, ker smo v problemih, ki jih je potrebno reševati. Dejal je, da jim je Bojan na vladi razložil, zakaj je to potrebno storiti. Nima nobene pravice, da mu ne bi verjel, vendar pa bo moral na vlado prinesiti številke in tudi pravne člene, kot je dejal že župan, zakaj to delamo. Kakor on razume, to delamo zato, da bomo dobili bolj jasno sliko in še boljše prihodnost za Šaleško dolino. Rekli smo, da bomo leta 2033 TEŠ in PV zaprli in temu primerno država že danes dela tako, kot da bo zadeva leta 2033 zaprta in ne more čakati. Smo že malo pozni, ampak delajo za novo prihodnost in dodano vrednost v Šaleški dolini, da bo leta 2033 samo še neko simbolno zaprtje. V tem času so razpisali že kar nekaj sredstev, da lahko gospodarstvo v Šaleški dolini dobi neka sredstva za nova delovna mesta, za dvig dodane vrednosti, za novo perspektivo. Sam je zelo pozitivno naravnani, včasih ga je bolj strah tega, da ne bomo mogli vsega počrpati in da bo enostavno denarja na nek način preveč. Glede interventnega zakona pa je dejal, da sam nobenemu energetiku ne verjame več, mu pa ni pomemben pravni status podjetja, ampak to, da to podjetje živi, da daje delovna mesta in da je socialno in družbeno odgovorno. Ne more pa interventnega zakona komentirati, če ga še ni videl niti kolega Kumer. Niti minister ne ve, kakšni so člani, ve pa, da interventni zakon nima nobene veze s prestrukturiranjem regije in nihče ne bo očital Šaleški dolini, da vanjo mečemo denar. To ni res, saj ugašamo perspektivo premogovništva in moramo Šaleški dolini zato dati drugo perspektivo. Meni, da ni res, da morajo biti vsi zakoni napisani istočasno. Interventni zakon mora biti napisan hitro, da ne bomo imeli večjih težav, zakon, ki pa ga piše Sandi, pa mora biti usklajen predvsem z dolino in njenimi potrebami, idejami in ga moramo pisati par mesecev, več o tem pa bo povedal Sandi. Dokler pa bo sam na tem resorju za gospodarstvo, pa se bo boril, da se bo v Šaleški dolini in tudi v Zasavju ustvarila nova dodana vrednost, nova delovna mesta, ki vendarle temeljijo tudi na tradiciji. V tem momentu pa ne smejo nabirati političnih točk, ker nam to ne bo nič koristilo, ampak je potrebno delati to, kar je prav za prihodnost Šaleške doline.

Dr. Aleksander JEVŠEK, minister za kohezijo in regionalni razvoj, je dejal, da ministrstvo trdo dela na tem področju že od 2. 6. 2022, ker ni bilo partnerskega sporazuma, ker ni bilo programa, in so Sloveniji uspeli privarčevati pol milijarde EUR, ki bi jih izgubili, če ne bi bil program potem decembra 2022 sprejet. Znotraj tega programa pa je 240 milijonov EUR namenjenih premogovniškimi regijam. Gre pa za finančno perspektivo od 2021 do 2027, ki jo sedaj intenzivno izvajajo. Prestrukturiranje obeh regij poteka že 2 leti in tisti, ki pravi, da bo zakon o prestrukturiranju začel proces prestrukturiranja, ni poslušal, kar on govori že 2 leti. Program prestrukturiranja regije SAŠA že poteka. On zakon o prestrukturiranju že ima na mizi, in sicer takšnega, kot so ga v vsaj 2/3 predlagali tisti, ki so tukaj doma, držijo se namreč načela »nič o vas brez vas« in zakon bo 10. 12. na mizi. S tem zakonom pa se prestrukturiranje ne bo začelo, ampak se bo nadaljevalo. Ta trenutek imajo že za 80 milijonov odločitev o podpori za konkretne projekte, ki so jih dogovorili skupaj z obema županoma ter z županom Šmartnega. 3 občine so upravičene do 186 milijonov EUR za različne programe prestrukturiranja. To teče in teh 186 milijonov bo ob koncu tega leta že v pogonu. Še za 101 milijonov pa imajo pripravljenih razpisov za te 3 občine do konca leta. V finančni perspektivi 2028-2034 se nadaljuje program Sklada za pravičen prehod, torej bodo premogovniške regije še dodatno do leta 2034 deležne sredstev za pravičen prehod. Imamo velik izziv, in sicer kako do konca leta 2027 absorbirati 200 milijonov EUR, ki so na razpolago, kajti poleg 186 milijonov EUR iz Sklada za pravični prehod MOV dobi še več kot 10 milijonov iz Sklada za celostne teritorialne naložbe. Tedensko sedijo zato skupaj, da bi projekte zagnali in ta denar porabili. Delajo pravočasno

zato, da ko bo prišel trenutek zapiranja, bomo imeli rešitve že na terenu. Naloga vseh njih je, da skupaj to izpeljejo.

Župan **Peter DERMOL** je dejal, da se strinja s tem, da se je prestrukturiranje že začelo in tudi v MOV bomo za prestrukturiranje v tem letu namenili 4,4 milijone EUR, ko pa govorimo o tem, kako bomo denar porabili, pa je to ravno namen zakona o prestrukturiranju SAŠA regije. Finančni mehanizmi, ki so danes, so namreč za vse občine enaki. Potrebujemo neko pravno podlago, da bomo imeli finančne mehanizme, da bomo lahko projekte, ki so vezani na prestrukturiranje, tudi z lastnimi sredstvi financirali oziroma jim sledili.

Dr. Aleksander JEVŠEK je dejal, da ko je bil prvi projekt za Zagorje na njegovi mizi, DDV, 22%, v projektu ni bil upravičen strošek. Ko je sodelavce vprašal, zakaj je tako, je dobil odgovor, da so tako ponavadi delali. Če pogledamo evropsko uredbo o izvajanju kohezijske politike, pa je DDV lahko upravičen strošek, tudi za Sklad za pravičen prehod je DDV upravičen strošek, ker to gre iz kohezijskih sredstev. Kaj pomeni 22% pri 186 milijonih, pa si naj sami izračunajo.

Župan **Peter DERMOL** je dejal, da to res drži, še vedno pa je za vse občine enako.

Mag. Miran GAJŠEK, državni sekretar na Ministrstvu za naravne vire in prostor, je dejal, da je PV že pripravil izhodišča za zakon o postopnem zapiranju premogovnika in jih je letos julija ažuriral. MNVP ima že dalj časa pripravljen osnutek zakona o postopnem zapiranju PVja, ki ga usklajujejo z julijskimi izhodišči, posebej pa je omenil, da je to medresorska zgodba, gre za tehnološko področje, hkrati pa za socialno in gospodarsko, najpomembnejše pa je, da sta oba zakona usklajena.

Dr. Tomaž ŠTOKELJ, generalni direktor Holdinga Slovenske elektrarne, je dejal, da morajo vsi delovati v iskanju rešitve. Če ima kdo boljšo rešitev, je dobrodošel, časa pa ni na pretek. Nato je dejal, da se ni spremenil noben zakon, zaradi katerega financiranje TEŠa ne bi bilo več mogoče. Osnovni princip državne pomoči je, da se subjekt, torej gospodarska družba, ki je v državni lasti, obnaša, kot da bi bil to privatni investitor, ali deluje tako, kot bi se privatni lastnik odločil za zgodbo. TEŠ je žal vsa leta več ali manj potrebovala neko pomoč. V letih 2013-2020 se je to reševalo z dokapitalizacijo. TEŠ in PV sta tako skupaj prejela cca. 950 milijonov dokapitalizacije s strani HSEja. To je bilo mogoče zato, ker je HSE vedno lahko dokazoval, da je to odločitev, ki je skladna s tem principom, da bi se privatni investitor tako odločil. Vedno so uspeli dokazati, da je to nekaj, kar je smiselno. HSE je potem leta 2021 prišel v težave in takrat teh dokapitalizacij niso mogli več nadaljevati. Na srečo je ekipa na HSEju takrat res dobro delala in ji je uspelo to, da je Alstom plačal 260 milijonov poravnave TEŠu, več kot polovico tega v denarju. To je rešilo TEŠ v letu 2021, v letu 2022 je prišla energetska kriza, ki je cene dvignila zelo visoko, povprečno 260, 265 EUR, in takrat je HSE prešel na princip, da če v triletnem obdobju daš približno toliko elektrarni, kot bi bila ta vrednost na trgu, to ni nedovoljena državna pomoč in v letu 2024 so precej na škrge še prišli skozi s to metodologijo zaradi visoke cene v letu 2022 in potem relativno nižjih cen v 2023, 2024 in je bila povprečna cena približno na nivoju stroškovne cene TEŠa. Z letom 2025 pa imajo same cene, ki so okrog 100 EUR, na drugi strani pa stroškovno ceno TEŠa v rangu 185, 180 EUR in seveda ta zgodba ne gre več skupaj. Angažirali so vse možne davčne in pravne svetovalce in vsi so rekli, da ni variante, da jim to »požegnajo«. Zato HSE s 1. 1. nima več možnosti, da bi TEŠu pokrival stroškovno ceno, ampak bi lahko dajal samo še ceno na trgu, prav tako ne bi bila več mogoča dokapitalizacija. Če bi šli v to, bi to bila torej nedovoljena državna pomoč in sledijo kazni Bruslja. V primeru, da pa ne naredijo nič, pa HSE s 1. 1. ne more dati več druge cene kot to, kar bo tržna cena za termodivizijo in uprava TEŠa in PVja mora potem sprožiti insolvenčne postopke in ne smemo pustiti, da se ta dogodek začne odvijati. Zato so obvestili SDH in preučili vse možnosti izločitve in rešitve TEŠa in PVja. Najeli so domače in tuje strokovnjake in pregledali res vse možne variante, to je trajalo 4, 5 mesecev. Preučevali so, kako so to počele druge države. Metodologija, ki jo je uporabila večina držav, je neke vrste CRM mehanizem, torej mehanizem, kjer se ugotovi, da bi bila brez nekega objekta ogrožena varnost elektroenergetskega sistema in se potem naredi razpis in se da dodaten denar, da elektrarna lahko funkcioniра. S 1. 7. 2025 pa elektrarne, ki imajo več kot 550 kg izpusta CO2 na megavatno uro proizvodnje niso več upravičene, ne smejo več zaprositi za ta mehanizem. TEŠ ima izpuste od okrog 950 do 1000 kg na megavatno uro. Tudi če bi Eles uspel dokazati, da brez TEŠa oskrba ni zanesljiva, je pravna zgodba taka, da to ne gre. Edina rešitev je tako ta, da ker nimamo nadomestnega vira, TEŠ primarno zagotavlja toploto in se jo umakne iz trga. Ker se jo umakne, ni več konkurenca ostalim tržnim subjektom, kar pomeni, da tudi ni več zgodbe državne pomoči, ker bi bila sicer neloyalna konkurenca ostalim subjektom na trgu. TEŠ mora biti oddvojena od tržne dejavnosti, zato ne more biti več v HSEju, saj je ta prodajalec te elektrike in bi Evropska komisija lahko rekla, da jih »prinašamo okoli«. Treba je torej najti neodvisnega prodajalca, ki bo organiziral te avkcije in prodajal proizvodnjo TEŠa, torej nekdo, ki nima veze s tržnimi igralci. To je nekako rešitev, ki so jo tudi predstavili ministru. V praksi gre rešitev v tej smeri, da bi se jama Pesje zaprla in bi šla predčasno v zapiranje, jama Preloge pa bi obratovala naprej, bi se pa proizvodnja

potem v naslednjih letih zmanjševala do predvidenega konca. TEŠ bi za proizvodnjo toplote lahko delala približno dobro tretjino tega, kar dela sedaj, poleg tega pa s pravnimi strokovnjaki študirajo tudi, kako bi TEŠ lahko dodatno v urah, ko je cena na trgu višja od njenih stroškov, delala na maksimalni moč in bi s tem tudi znižala potrebno subvencijo države za toploto in s tem bi lahko TEŠ prišla na količine, ki bi omogočale, da porabimo ves premog, ki bi ga PV izkopal. Ta rešitev nekako zagotavlja, da ne bi bilo odpuščanj in bi stvar izpeljali tako, kot je tudi z vidika Evropske komisije dokaj varno, torej da ne bi bilo težav. Nobena rešitev pa ni 100%.

Župan **Peter DERMOL** je dejal, da je bila grožnja s stečajem po njegovem prepričanju nepotrebna, saj gre za našo kritično infrastrukturo. Ni sicer nekega 100% zagotovila, je pa poskrbljeno za neko socialno varnost. Zaskrbljujoče pa je zmanjšanje izkopa premoga, kar negativno vpliva na ceno premoga, ki se posledično dviguje. Manjša proizvodnja električne energije pa pomeni, da večji delež stroškov proizvodnje električne in toplotne energije pade na toplotno energijo in seveda to pomeni, da bo cena premoga mogoče že letos, najkasneje pa drugo leto podivjala, to breme pa bomo nosili vsi, ki smo priključeni na daljinsko ogrevanje in to ni pravičen prehod. Če bomo šli na takšen način, bomo leta 2027 ali pa 2030 plačevali enormne položnice za toplotno ogrevanje in zato je za nas pomembno, da imamo sprejeta zakona, ki bosta to urejevala, preprečevala ali omejevala, da ne bomo v Šaleški dolini talci zapiranja PVja, ker sedaj počasi postajamo talci, predvsem kar se tiče oskrbe s toplotno energijo. To je bojazen, ki je prisotna. Vprašanje pa je tudi, kako bo na to reagiralo gospodarstvo. Sam na to ne pristaja in ne bo pristal, ker nima jasnih zagotovil.

Mag. Marko MAVEC, generalni direktor Premogovnika Velenje, je dejal, da je prvi in glavni cilj ta, da nihče v PVju ne bo izgubil službe. Ko pričnejo z zmanjševanjem proizvodnje, pričnejo tudi z zapiranjem ene od jam, kar pomeni, da vsa ekipa, ki deluje na proizvodnem delu jame Preloge, nadaljuje proizvodnjo, vsi, ki so vezani na jamo Pesje, pa gredo na zapiralna dela. Zapiralna dela so financirana s strani države skozi zakon o zapiranju, v naslednjem letu imajo za to predvidenih 44 milijonov EUR, potem pa vsako leto naprej 50 milijonov. To je eden izmed vzvodov, ki bo poskrbel, da cena premoga ne bo podivjala. Drugi cilj pa je oskrbovanje premoga v TEŠu, tu gre za varno oskrbo, zato se ne bo drastično odkop znižal takoj v naslednjem letu, ampak bo šlo postopoma. S proizvodnjo zasledujejo tudi naravni odliv kadra, zato ne bo odpuščanj. Po drugi strani pa se večja deponija, s čimer lahko na daljši rok zamejijo riziko, ki nastaja zaradi manjšanja ekipe in zaradi izredne odvisnosti proizvodnje, ki nastaja potem samo na enem odkopu. To sta dva glavna cilja, ki jih zasledujejo.

Mag. Branko DEBELJAK, generalni direktor Termoelektrarne Šoštanj, je dejal, da v praksi vse to za TEŠ pomeni spremembo pravnega statusa, spremembo lastnika in nenazadnje tudi za spremembo načina obratovanja. Sedaj bo prevladujoč element proizvodnja toplotne energije in el. energija se bo temu sproti prilagajala. Dejstvo pa je, da če proizvajamo toplotno energijo, ne moremo proizvodnje el. energije znižati na nič, ampak je vedno nek minimum moči, s katerim blok mora obratovati. Glede cen toplotne energije je dejal, da sta najbolj vplivna elementa, ki narekujeta to ceno, premog ter CO2 kuponi. Lahko rečejo, da je to razmerje nekje 44% premog in 37% CO2 kuponi. Na podlagi tega, kar je prej dejal Marko, ocenjuje, da do kakšnega drastičnega povišanja cene toplotne energije v prihodnjem letu naj ne bi prišlo. Resnično upa, da se bo zadeva speljala v dobro obeh energetskih družb in tudi doline. Kakršenkoli stečaj ta trenutek pomeni zaustavitev proizvodnje, kar v primeru TEŠa ni tako problematično, saj znajo zaustaviti enote in jih konzervirati za neko zmerno obdobje, brez da bi to imelo kak večji vpliv na ponovni zagon. Ne ve pa, kaj pa bi to pomenilo za PV, ni prevelik optimist.

Simon LAMOT, predsednik sindikata delavcev Premogovnika Velenje, je dejal, da ves čas poslušajo, da problema ni in da bo za vse poskrbljeno, ogrevanje bo, el. energija bo, pravični prehod se bo zgodil, vendar manjkajo 3 ključni zakoni, ki jih ni. 3 leta že pripravljajo nacionalno strategijo, sprejeta pa je bila politična odločitev izstopa najkasneje leta 2033, z zagotovilo, da bodo uresničeni vmesni cilji in da bosta v 6 mesecih sprejeta 2 ključna zakona, zakon o postopnem zapiranju PVja ter zakon o prestrukturiranju regije. Tudi pri tem so bili oni zelo aktivni, sami so pripravili za socialni del zakona o zapiranju kar lep sklop vsebinskih zadev. Sprašuje se, kako bo šlo naprej. Prej je bilo rečeno, da se bodo srečali s HSE, s PVjem, ampak kaj pa socialni partnerji. V nacionalni strategiji imamo zagotovilo, da bo socialni del zakona usklajen s socialnimi partnerji. 3 leta pa že hodijo, trkajo na vrata ministrstev in ugotovili so, da je zakon podvržen 5, 6 ministrom, ki se bodo nekoč morali vستي skupaj in povedati, kaj lahko pričakujemo od tega zakona, saj se s tem zakonom zelo mudi. Evropa je obljubila pravičen prehod, Slovenija je k temu pristopila, torej ga morajo izvrševati ministri in še kdo drug. Socialni partnerji to pričakujejo, imajo manjši delež svojih želja in upajo, da bo regija pri tem uspešna. Iz medijev pa potem preberete, da je pred vrati stečaj. Sestanek z ministrom Kumrom je potekal izredno korektno, presenečeni so bili nad rešitvami, ki jih prikazujejo, obstaja pa bojazen, da vse te obljube ne bodo uresničene. Dejaj je, da upa, da so vsa zagotovila, ki so jih slišali danes, iskrena in da bodo ti zakoni na

koncu tudi podpisani, čeprav bo kdo verjetno zaškripal z zobmi, kaj se gremo v Šaleški dolini, ampak pravični prehod si mi predstavljamo bistveno drugače kot ostala Slovenija, verjetno pa bo tudi zelo drag. Upa, da ne bo šlo naprej v tej smeri, kot do sedaj, propadel je Talum, papirna industrija, propadlo bo premogovništvo, na vrsti so železarne. Sprašuje se, kaj potem, kdo bo še zagotavljal delovna mesta, ali bomo samo še trgovali. Ljudje pa smo energetske vedno bolj revni, vedno težje shajajo gospodarske družbe, vemo pa v tej dolini, kako težko smo lani plačevali položnice za ogrevanje. Stečaj pa zanje ni opcija in to naj vzamejo zelo resno.

Danijel TAJNIK, predsednik sindikata delavcev Termoelektrarne Šoštanj, je dejal, da brez električne energije ni ničesar in potrebno se je vprašati, ali je imamo zadosti. Dejstvo je, da je nimamo in danes zapiramo objekt, ki je najnovejši in najboljši v Evropi, zapiramo pa ga zato, ker se je politika tako odločila. Po drugi strani pa tisti, ki se spoznajo na zadeve, govorijo o tem, v kakšnih potrebah smo. Sami iz sebe delamo reveže. Na politike je apeliral, da dobro premislijo. Polovično delovanje rudnika bo prineslo le še višje stroške in višje cene ne samo električne, ampak tudi toplotne energije. Prav bi bilo, da nekdo v Bruslju pove, da Slovenija rabi svojo energijo. Mogoče se da kaj spremeniti v Bruslju pri teh zahtevah, ki jih imajo.

Danilo REDNJAK, predsednik sveta delavcev Premogovnika Velenje, je dejal, da so vse novice, ki prihajajo, s strani zaposlenih sprejete zelo slabo. Že pri oblikovanju strategij se je omenjalo različne letnice konca obratovanja, nikjer pa se ni omenjala letnica 2033, na koncu pa je prišla politična odločitev najkasneje 2033. Danes dobijo osnutek zakona o postopnem zapiranju premogovnika, kjer pa je zapisana letnica 1. 1. 2028. Sprašuje se, od kod je prišla ta letnica, kdo jo je izdal. Med zaposlenimi je nemir in sprašuje se, kako naj delavci v premogovniku varno opravljajo svoje delo, kako naj bodo zavzeti, motivirani. Glede interventnega zakona pa je dejal, da je morda res dober zakon, ampak dejstvo je, da še enih osnovnih zakonov ne moremo sprejeti v 2 letih, sedaj bomo pa interventni zakon z vsem, kar je bilo povedano, obljubljeni, sprejeli v 2 mesecih. Dejal je, da jih skrbi in niso več optimisti. Na eni strani nam ponujajo interventni zakon, za katerega sploh še ne vemo, kaj bo notri pisalo, na drugi strani pa ponujajo stečaj. Torej vzemi slabo ali še slabše. Vsi se zavedamo, da pa te odločitve ne bodo sprejemali svetniki, župani, direktorji, ampak bo to politična odločitev, ki pa bo krepko vplivala najprej na obe gospodarski družbi v teh dveh občinah, kasneje pa na celotno Slovenijo. Edini hranilnik el. energije, ki ga še imamo, je premog in tudi tega bomo zaprli. Na koncu je dejal, da ekonomika ni vedno najpomembnejša, naj bo najpomembnejši razum.

Marko VERTAČNIK, predsednik sveta delavcev Termoelektrarne Šoštanj, je dejal, da delavci vsako tako informacijo sprejmejo v šoku in težko je potem vzpostaviti neko vzdušje v firmi, ki nima neke perspektive. Država se je pač odločila celo Slovenijo solarizirati, ampak njemu se zdi edino termoenergetika tista, ki lahko te izgube pokriva. Velikokrat so bile dane obljube, vsi smo se jih že naposlušali in zaposleni v TEŠu jim ne verjamejo najbolj. Najbolj pa ga moti izjava, da je to edina možnost, ki obstaja. Upa, da se bo še našla kakšna opcija, če pa je to res edina opcija, pa upa, da bodo držale obljube, da bo za vse poskrbljeno. Zelo težko pa je v takem podjetju delati, prav pa je, da so kot svetniki seznanjeni s tem, kar se dogaja, saj so to naši sokrajani. Zelo težko je tako podjetje potem držati pokonci in res upa, da se bo uresničilo, kar je bilo obljubljeni, še vedno pa je mnenja, da to ni zadnja možnost in da bi bilo potrebno še stakniti glave in najti kakšno opcijo. Sprašuje pa se tudi, zakaj so tako dolgo čakali, saj je rok do 1. 1. 2025 res zelo kratek.

Rok PLANKELJ, direktor Savinjsko-šaleške gospodarske zbornice, je dejal, da se v vse večji meri kaže nekonkurenčnost gospodarstva. Evropsko gospodarstvo je glede konkurenčnosti postavljeno pred številne izzive, pripravljajo se nove davčne zakonodaje, nove obremenitve za gospodarstvo, s 1. 10. štartajo tudi z novimi omrežninami in med gospodarstveniki obstaja veliko bojazni zaradi nedavnih informacij ter nepoznavanja interventnega zakona. Večkrat je bilo govora o zagotavljanju toplotne energije za 35.000 prebivalcev, nihče pa ni omenil 650 industrijskih odjemalcev v Šaleški dolini. Vedo, kaj se je zgodilo leta 2022, ko so bili deležni enormnih podražitev el. energije in bojijo se, da bi se lahko sedaj zgodovina ponovila. Vsi si prizadevamo za pravični prehod, za pravično prestrukturiranje in to, kar se dogaja, je strah vzbujajoče za vse nas, predvsem za gospodarstvo, za zagotavljanje delovnih mest, po drugi strani pa tudi glede pridobivanja investitorjev. Nato je dejal še, da vsebine interventnega zakona ne pozna, bi pa bil vesel, če bi lahko bil deležnik pri tej skupini, da bi lahko bilo tudi gospodarstvo deležno vseh teh ključnih informacij. Vsekakor pa si prizadevajo, da pridemo čim prej do tistih dveh prepotrebnih zakonov.

Župan **Peter DERMOL** je nato dal besedo svetnicam in svetnikom.

Član Sveta MOV **Simon DOBAJ** je dejal, da je nekako prepričan, da je že vse odločeno in dogovorjeno in da komaj čakajo, da mine ta seja v Velenju, da izpeljejo svoj strateški plan do konca. Šaleška energetika je bila in je še vedno steber zanesljive dobave el. energije za celotno državo v vseh vremenskih razmerah in drugih okoliščinah. Šaleška dolina je v energetske nemilosti že vrsto let, vse vlade in vodstva HSE so se tako ali

drugače spotikale ob šaleško energetiko, čeprav je bil osnovni namen ustanovitve HSEja konkurenčni nastop slovenskih proizvajalcev el. energije na globalnem evropske trgu z el. energijo. Tako, kot pa se je sedanja vlada lotila Šaleške doline, pa je absurdno, žalostno in ponižujoče do vseh občank in občanov Šaleške doline. Najbolj pa preseneča, da minister za okolje, podnebje in energijo, ki je odgovoren za energetske prihodnosti Slovenije in ki izhaja iz te doline, tej dolini ne pomaga, ampak dela, kot mu je naročeno. V 2,5 letih se ni dalo nič storiti, sedaj pa bodo zakoni zapisani kar čez noč. Vse v Šaleški dolini pa je zelo strah, kaj bo v njih. TEŠ in PV sta res lahko pred stečajem, če se tako odloči vlada, ampak sta pa le odstreljena skupaj z odstreljenim HSEjem za projekt, ki ga ima v glavi sam predsednik vlade, in sicer tisto, kar s strani HSEja prinaša denar, se priključi h Gen energiji, trgovalni del pa GEN-lju, kar je jasno razvidno iz potrjenih načrtov SDHja, ki jih potrjuje vlada. Iz pridobljenih podatkov bo TEŠ skupaj z letošnjim letom za emisijske kupone v zadnjih nekaj letih plačala preko pol milijarde EUR, to so stroški, ki so večji od stroškov proizvodnje el. energije. Da pa je vse skladno z zelenim prehodom, pa gre seveda ta denar v obnovljive vire, v 3 vetrne elektrarne ter seveda v sončne elektrarne. Brez termodivizije in nuklearke Krško pa ta zelena zadeva ne bi bila obstojna v omrežju. Da ima ta vlada že nekaj časa v načrtu uničenje Šaleške energetike, kaže tudi simulacija, ki je bila izvedena v oktobru oziroma novembru 2022, ko je bila nuklearka v predvidenem remontu, TEŠ pa je bila zaradi »šparanja« s premogom izločena iz obratovanja, torej namenoma. Preizkusili so torej, kako je, če teh dveh gigantov ni v omrežju in, glej ga zlomka, preizkus je uspel, omrežje je zdržalo, v Slovenijo je prišlo dovolj el. energije, čeprav ni bilo nikjer objavljeno, po kakšni ceni. Neumnost zelenega prehoda z različnimi okoljevarstvenimi organizacijami na čelu se trenutno zelo odraža v nemški avtomobilski industriji. Volkswagen grozi z masovnimi odpustitvami in njihova industrija nasploh, ker so suvereno zapirali termoelektrarne in jedrske elektrarne, ker so mislili, da bosta sonce in veter dovolj. Sprašuje se, če v vladi mislijo, da bomo iz tega izšli brez posledic. Avtomobilska industrija predstavlja v Sloveniji okoli 10% BDPja in več kot 20% izvoza, zato bomo mi kleknili še veliko bolj. Narejena ni bila nobena študija, ali pa ni bila predstavljena, torej kaj pomeni izpad TEŠa, kaj bo to pomenilo za konkurenčnost gospodarstva in kako bo to vplivalo na položnice občank in občanov ter vseh državljanov Slovenije. Poslanci koalicije in pristojni odbori slepo dvigujejo roke za neumne predloge, ki jih pripravlja vlada pod vodstvom čudežnega dečka in vrhunskega elektro managerja. Prav tako pa so gluhi in slepi za predloge, ki jih mogoče predlaga opozicija. Koalicija v Velenju, kjer je najmočnejša stranka SD, pa na državnem nivoju očitno nima nobenega vpliva oziroma premalo, tako da ni čudno, da gredo škodljivi ukrepi za šaleško in slovensko energetiko v to smer. Ne ve, ali je današnja seja na 11. 9. naključje, 11. 9. 2001 je namreč spremenil svet in pustil globoke posledice. Danes pa razpravljajo o globalnih posledicah za slovensko energetiko in namernem uničenju Šaleške doline, ki ga opravlja vlada.

Župan **Peter DERMOL** je prosil za spoštljivo razpravo. Če tega ne bo, bo govorca prekinil.

Član Sveta OŠ **Marko BRVAR** je dejal, da se ga je najprej dotaknila izjava gospoda Dermola, da ga je marsikaj za to današnjo sejo zbolelo. To ni prav, da se dogaja našemu županu, kajti tukaj smo mi glavni. Vse bolj ga to spominja na neke bivše čase, na koncu pa tako nič ni. Meni, da bi moralo biti vodilo vseh njih ter tudi tistih, ki vodijo državo, da so predstavniki ljudi in ne lastnih interesov. Odločanje o svoji bivalni in razvojni usodi bi morali prevzeti ljudje, ki tukaj bivajo. Zaupanje, ki so ga že zdavnaj izgubili, se ne gradi na takšen način. Zastrafevanje o izgubi delovnih mest in s tem nujnim sprejetjem ukrepov je kriminalno dejanje, ki bi ga bilo potrebno preganjati. O alternativah, ki bi prav tako reševale našo dolino, pa nočejo in ne želijo slišati ničesar. Po eni strani naj bi jim bilo veliko do tega, kako bomo živeli v Šaleški dolini, po drugi, kapitalistični strani pa bi naše bivalno okolje želeli spremeniti v zastrupljeno in nevarno za življenje. Meni, da je to vse kaj drugega kot pravičen prehod. Navajajo tudi, da želijo vzpostaviti ustrezen dialog z vsemi vpletenimi in lokalno skupnostjo, ampak zakaj jih potem ne poslušajo. Do danes jim niso podali informacij, ki niso morda tako odlične in lepe. Sprašuje se, ali morajo res za vsako ceno izpolniti interese nekoga drugega. Zavzemajo se za njihovo dobro in dobro države ter za dobičke glavnih akterjev, mi, prebivalci te doline, pa smo se dolžni zavzemati za skupno dobro vseh tistih, ki tukaj so in nameravajo ostati. Razmišljati moramo tudi o prihodnjih rodovih, ki bodo želeli živeti v zdravem okolju. Ob vseh teh pogovorih pa ima pomislek in vprašanje, zakaj se nekaterim velikim državam splača ponovno odpirati rudnike in termoelektrarne. Sprašuje se, ali imajo čistejši način proizvodnje ali pa mi česa ne znamo. Večkrat se primerjajo z drugimi državami, vendar ali res razmišljajo tako in ali je njihov namen res enak. Pri posegih v okolje je pomemben dejavnik sprememba svežega zraka in okolja, v katerem živimo. Zanima ga, kdaj bo konec sprenevedanja in ne bo več pomemben le dobiček izbrancev. Seveda je možno marsikaj umestiti v okolje, ampak z manjšim dobičkom, na dolgi rok pa je to boljše za vse. V dopisu, ki so ga prejeli svetniki, je bila navedena tudi literatura, ki jasno nakazuje, da proizvodnja t.i. zelenega vodika morda ni tako zelena, kot se želi prikazati. Sprašuje se, ali smo v Sloveniji res tako dobri, da ga bomo znali pridobivati na boljši in čistejši način. Veliki svetovni akterji tega ne znajo in počasi odstopajo od trajnostne proizvodnje slednjega. V predstavitev pa še do danes niso zasledili možne alternative pridobivanja el. energije, ki bi bila čistejša. Sprašuje se, ali je res tako narobe, da si želimo čistega bivanjskega okolja in ali je res potrebno izvajati osebne pritiske na odločevalce na način »če nisi z nami, si proti nam«. Najlažje je očrtni

svetnike, da bomo mi krivi za neuspešno vodenje energetske politike in razvoja doline. Zelo ga zanima, koliko je resnice v teh močnih izjavah. Na koncu je prosil, da razmislijo o svojih dejanjih in ukrepih ter o izkoriščanju naravnih danosti, ki jih ima ta dolina. Nato je dejal, da bi moral tukaj biti nacionalni interes nad interesom vseh ostalih akterjev in če hočemo dobiti zrezek, nam ni potrebno usmrtiti cele krave.

Član Sveta MOV **Janez MELANŠEK** je dejal, da je minister Kumer zagotovil, da bo storil vse, kar je v njegovi moči in mu verjamejo, prav tako verjame ostalim ministrom, da bodo naredili vse, kar je v njihovi moči, da se bodo sredstva za pravični prehod pravilno porabila. Minister Kumer je bil s strani HSE obveščen, da je finančno stanje TEŠa takšno, da vodi v insolventne postopke in da bo v letu 2025 ogrožena ne samo proizvodnja el. energije iz TEŠa, ampak predvsem ogrevanje ljudi v Šaleški dolini. Zaprtje ogrevalnega vira bi predstavljalo nedopustno tveganje za 35.000 prebivalcev te doline ter tudi za gospodarstvo in industrijo te doline. Minister Kumer se je z ekipo takoj lotil iskanja rešitev. Imenoval je delovno skupino, ki je oblikovala konkretne predloge ukrepov. Najverjetneje se bo moralo najti drugačne načine delovanja TEŠa in PVja, ki bosta imela predvsem nalogo zagotavljanja toplote, lahko tudi v obliki opravljanja javne službe. Za prihodnje delovanje termomodivizije bo potrebno zagotoviti tudi dodatna sredstva, zato je tudi minister Kumer napovedal sprejem posebnega interventnega zakona. Rešitev verjetno ne bo poceni, pomeno pa je, da se strošek ne prevali na prebivalce, na ljudi iz doline in tudi na davkoplačevalce. Rešitve pa se bodo iskale tudi ob podpori predstavnikov lokalnih deležnikov, saj res želijo zaščititi prebivalce. Morda marsikdo ne bo zadovoljen z rešitvami, ampak treba je razumeti, da smo vsi postavljeni pred dejstvo nekih novih okoliščin, za katere pa nismo krivi, tu misli na Gibanje Svoboda. Jasno je povedal, da smo danes v tej situaciji zaradi preteklih odločitev politike in tudi zavajanja določenih predstavnikov gospodarstva. Prebivalci doline pa ne smejo nositi bremena napačnih političnih odločitev v preteklosti, prav tako ne smejo ostati brez ogrevanja, ker so bile v preteklosti sprejete napačne odločitve. S sprejetjem interventnega zakona se bo pridobil čas, da se bodo lahko pripravili ostali zakoni in da se bo lahko izvedel pravični prehod. Tudi s tem se popravlja katastrofalne politike v preteklosti, vse z namenom zaščititi ljudi in zaposlene.

Članica Sveta MOV **Darinka VRABIČ** je vprašanje naslovila na direktorja HSE, gospoda Štoklja, ter na predstavnike vlade in tudi na župana. Dejala je, da je ministrstvo 3. 9. 2024 predstavilo načrt za pripravo interventnega zakona, s katerim bo TEŠ postala javna gospodarska družba, ki bo skrbela za ogrevanje 35.000 ljudi, industrijo in infrastrukturo SAŠA regije, še vedno pa ni niti osnutka zakona o prestrukturiranju niti zakona o postopnem zapiranju PVja. Menijo, da morata biti najprej sprejeta ta dva zakona, potem pa se lahko pogovarjajo o interventnem zakonu. V pogovoru za Večer je včeraj nekdanji minister za energetiko Maks Tajnikar povedal, da naj minister raje sede na letalo za Bruselj in tam to reši, saj v Bruslju naši ne rešujejo nič, namesto da razpravlja o stečaju TEŠa, kar je zanj kriminalno stališče. Meni tudi, da je ideja o ukinitvi TEŠa v korist GEN-I, ki bo potem drago prodajala elektriko. Rokohitrsko se igrajo z bodočnostjo slovenske energetike in z bodočnostjo Šaleške doline ter nas postavljajo pred izvršena dejstva, njihovim argumentom pa niti slučajno ne verjamejo. Iz izkušenj namreč vedo, da jih zanimajo le njihovi ozki osebni interesi, ki so tudi tokrat skriti v ozadju. Nato je dejala, da je 10. 7. 2024 HSE nekaterim svojim zaposlenim izplačal enormne nagrade, predstavila je tudi tabelo izplačil. Najvišje neto izplačilo v juliju znaša kar 44.768 EUR, kar je 40 povprečnih slovenskih neto plač. Dobički državnega podjetja se torej privatizirajo, izgube pa se podružbljajo, podraževajo oziroma krijejo iz proračuna. Leto prej pa so davkoplačevalci reševali HSE s 500 milijoni EUR proračunskega denarja. Posebej zaskrbljujoče za prihodnost Šaleške doline pa je, da o vsej problematiki odločajo predvsem politiki Svobode in SD. Prebivalci Šaleške doline morajo vedeti, kdo nosi odgovornost za drago in nesigurno ogrevanje v bodočnosti, če bodo te nore odločitve res sprejeli. Župana, ki je iz vrst SD, ki je v vladi, ter podžupana gospoda Melanška, ki je iz vrst Gibanja Svoboda, ki vodi vlado, je vprašala, kaj konkretno bodo naredili, da preprečijo te norosti. Dejala je, da je župan Dermol, ko je vlado vodil gospod Janša, pogosto pošiljal odprta pisma. Zanima jo, zakaj tokrat ni napisal odprtega pisma predsedniku vlade, gospodu Golobu.

Župan **Peter DERMOL** je dejal, da lahko politizirajo, gledajo v preteklost in ugotavljajo, kdo je za kaj odgovoren, ampak verjame, da se bodo tudi oni sami tam našli. Nato je dejal, da je gospod Golob dobil več pisem kot gospod Janša, niso bila vsa odprta, ampak je veliko dokumentov romalo v vladno palačo, zato ni bojzani, da bi on na tem področju zaspal. Ko so bili pri ministru Kumru, je ta dejal, da ne želi odpirati tem za nazaj, ker bo to slabo za celotno Šaleško dolino, 1 uro po tem sestanku pa so bile izjave iz ust istih akterjev, kako popravljajo napake preteklih odločitev. Dejaj je, da jim lahko našteje slabe odločitve vlade Janeza Janše in se lahko o tem pogovarjajo in politizirajo, ampak potem ne bodo nikamor prišli. Prosil je, da ostanejo v nekih normalnih okvirjih in da se pogovarjajo o sedanjem stanju ter o skupni prihodnosti.

Članica Sveta MOV **Darinka MRAVLJAK** je dejala, da jo skrbi širša slika, skrbi jo Slovenija, skrbijo jo ljudje v Sloveniji, gospodarstvo v Sloveniji. Če danes pogledamo stroške obratovanja termoelektrarn po svetu, so vse nerentabilne, pa vendar obratujejo, ker z njimi zagotavljajo stabilnost oskrbe z elektriko. Z nuklearko v Krškem

in s TEŠ 6 ima Slovenija zagotovljeno stabilno oskrbo z energijo, TEŠ 6 je ena izmed najmodernejših termoelektrarn na svetu, 3 take so v svetu in proizvedejo tudi najmanj izpusta CO₂. Poleg tega je TEŠ 6 elastična in lahko moč proizvodnje prilagaja glede na naše potrebe. Prosila je, da vlada, resorno ministrstvo, HSE in drugi povejo ljudem tudi to resnico. Ta regulacijska sposobnost se je posebej plačala in tudi zato se je podražila izgradnja TEŠ 6, ne samo zaradi korupcije. Le redke države imajo tovrstne prilagodljive termoelektrarne, kar pomeni, da se Slovenija, četudi bi v EU el. energije zmanjkalo, s TEŠ 6 ne bi imela česa bati. Tudi v bivši Jugoslaviji deluje kar 17 elektrarn z veliko slabšo tehnologijo, tudi Nemci in Poljaki imajo zastarelo tehnologijo, pa ne bodo brez alternativ ukinjali termoelektrarn, pa tudi CO₂ kuponov ne kupujejo kakor mi. Povedati je treba ljudem resnico, da si je kupone CO₂ izmislila EU, mi pa smo to nepremišljeno ali namerno sprejeli zato, ker CO₂ kupone TEŠu zaračunava prav HSE, ki je z oddajo koncesije na ta način tudi omogočila ustvariti 4. najbogatejšega Slovenca. Zato meni, da je sugestija dr. Maksa Tajnikarja povsem vmesna. Nato je njegove izjave tudi prebrala. Na koncu je dejala, da nismo številke in nismo merljivi z denarjem in tudi energija ne sme biti pogojena z denarjem. To je naše javno dobro.

Član Sveta MOV **dr. Franc ŽERDIN** je dejal, da so pred 20 leti v ustanovne akte HSE zapisali, da ta za družbe ustanoviteljice opravljal prodajo el. energije, da bo optimiziral proizvodnjo in da bo vodil velike investicije. Dokler se HSE ni začel intenzivno ukvarjati s preprodajo el. energije, je ta zadeva kar nekako klapala, potem pa ne več tako, kot je bilo začrtano. Pred dnevi pa je dobil seznam izplačil nagrad ob 20-letnici delovanja na HSEju. 44.000 EUR prva oseba, druga 35.000 EUR, 15.000 EUR osma oseba, to pa je malo preveč. Nesramno je in nedostojno, istočasno pa objavljajo možnost stečaja TEŠa in PVja. Sam meni, da se vse skupaj dogaja zato, ker je v energetskih podjetjih prevladala gonja za dobičkom. Trgovci želijo zaslužiti, zaslužijo v vsakem primeru, pa če energije manjka ali pa jo je preveč. Ni treba biti zelo pameten, da ugotovimo, da TEŠ ne bi poslovala z izgubo, če ne bi plačevala CO₂ kuponov in da to, kar plačuje KP Velenje, 6 milijonov letno kazni na zahtevo HSEja, da je to samo kazen na to, da vdihavamo čisti zrak. Te kazni ne bi bilo, če gremo vsi skupaj na individualna kurišča in se zastrupljamo naprej tako, kot smo se zastrupljali v preteklosti. Ni fer, ni pošteno in zadeva je rešljiva, zadeve pa je treba reševati v Bruslju, saj jih doma ne znajo. Naj rešijo zadeve v Bruslju, ker so jih tam tudi zakuhal. Ministrica, ki je bila leta 2017 predsednica vlade, je insistirala na tem, da Slovenija mora imeti kupone in da ne rabi nobenih olajšav. Velike, ekonomsko močne države so si olajšave izposlovale, recimo Poljaki, Slovaki, znali so se izpogajati, zato naj se še naši, saj dovolj dobro zaslužijo, da lahko to naredijo. Ne razume, zakaj so pred našo osamosvojitvijo politiki imeli neko vizijo glede naše energetike, 40 let nimamo v Sloveniji energetskega mrka. Je pa bila takrat energija javna dobrina, prav tako energetska infrastruktura in ta je še danes javna dobrina. Razočaran je, da so v zadnjem energetske zakon iz aprila letos črtali energetski koncept. Zapisali so, da pristojnosti glede tega nima več državni zbor in da je to pristojnost vlade, zadaj pa imajo predvidenih več kot 20 milijard EUR vlaganj do leta 2030 v alternativne vire energije, zato verjame, da je trgovcem v interesu, da se termodivizija čimprej zapre. Stanje je kaotično in energetika je bolana, ker se ne ve, kdo pije in kdo plača. Nato je postavil vprašanje, v čigavem interesu je črtanje razvojnega dokumenta v energetske zakon, ki je bil sprejet aprila letos. Sam odgovor ve, rad pa bi ga slišal tudi z njihove strani. Zanima ga tudi, zakaj energetika ni vključena v ministrstvo za gospodarstvo. Zanima ga tudi, zakaj si nihče od vlade ne prizadeva rešiti problema CO₂ v Bruslju. To mu ni jasno, saj problem je rešljiv, volje pa ni nobene. Na koncu pa je postavil vprašanje, kako je mogoče upati, da bo prehod iz premoga v Šaleški dolini izveden na pravičen način, če se politika o tem noče ali ne upa javno izjasniti, čas pa teče.

Član Sveta MOV **Marjan TURNŠEK** je postavil vprašanje ministru Kumru ter direktorju HSEja, kje v evropski zakonodaji je določeno, da gre pri financiranju s strani HSE za nedovoljeno državno pomoč. Prosil je za natančno pojasnilo, zakaj gre za nedovoljeno državno pomoč oziroma da se jim posreduje pravno mnenje, ki utemeljuje to njihovo trditev. Prav tako želi točen datum, kdaj so to ugotovili. Gospoda Frangeža pa je vprašal, kaj bo s 650 industrijskimi uporabniki, ki se ogrevajo iz TEŠa. Zanima ga, ali bo tudi njim država pomagala ali pa tudi tukaj govorimo o nedovoljeni državni pomoči, namreč državna pomoč podjetjem je načeloma prepovedana. V Velenju pa imamo Gorenje, ki je velik zaposlovalec in če za njih ta nižja cena oziroma subvencija ne bo veljala, bo to zelo povečalo njihove stroške poslovanja, prav tako ostalim industrijskim uporabnikom in da se ne bomo potem spraševali, da ta pomoč za njih ni dovoljena, podjetja pa bodo razmišljala o selitvi iz naše doline. Ne more se znebiti občutka, da gre v tej zadevi za čisto neko drugo zgodbo, kot pa jo razlagajo, namreč če ukinemo TEŠ, moramo uvažati energijo po cenah, ki so ponorele, in če smo malo špekulativni, je ideja o ukinitvi TEŠa, ideja v korist GEN-lja, ki je trgovec z el. energijo. Po predstavitvi, da bi TEŠ in PV postala toplotna za proizvodnjo cca. 300 gigavatnih ur toplotne energije, posledično pa okoli 1000 gigavatnih ur el. energije, kaj to potem pomeni za vpliv na ceno el. energije. V tem primeru se iz stoječe proizvodnje el. energije Slovenije trenutno odvzame 2/3 TEŠeve elektrike. Sprašuje se tudi, kaj ta rešitev pomeni za ceno toplotne energije, saj ta rešitev predvideva večmesečno zaustavitev bloka 6 in seveda večmesečno obratovanje plinskih turbin za proizvodnjo toplotne energije s plinom, ki je bistveno dražji od

premoga in tudi bistveno bolj nestabilen. Glede na manjšo porabo premoga to pomeni tudi manjšo proizvodnjo na premogovniku. Glede na to, da predstavlja večino stroškov odkopavanja premoga fiksni strošek, to najbrž pomeni bistveno višjo ceno premoga, sprašuje pa se, koliko višjo. Ponujena je bila rešitev s toplarno, ki ne zahteva soglasja Evropske komisije, možna pa je tudi rešitev z iskanjem soglasja EU za nadaljevanje obstoječega stanja, zato ga zanima, zakaj se ne gre v to rešitev. Rečeno je bilo, da rešitev s toplarno zahteva sprejetje interventnega zakona v parlamentu, obstaja pa velika verjetnost, da v parlamentu ne bo potrjen. Zanima ga, kakšen je rezerven scenarij za ta primer. Po njemu znanih podatkih to pomeni neizogiben stečaj TEŠa in PVja in s tem neprestrukturiranje SAŠA regije in nepravilni prehod v temo. Predlagal je, da minister Kumer ter predsednik vlade gospod Golob sedeta na letalo za Bruselj in se pogajata o znižanju emisijskih kuponov. To lahko uredita, če Evropsko komisijo prepričata, da se sprejme sklep o dodatnih emisijah CO2 kuponov, kar bo na borzi znižalo ceno kuponov. Na koncu je dejal, da imamo finančnega ministra Klemna Boštjančiča, ki ga dobro poznamo, saj je bil prvi nadzornik Vegrada in vemo, kako je Vegrad končal. V naši dolini tudi poznamo direktorja SDHja, bil je v Gorenju in vemo, kje je Gorenje končalo.

Članica sveta MOV **mag. Alenka GORTAN** je izpostavila, da v svetniški skupini SDS odločno nasprotujejo interventnemu zakonu. Med nas je priletel zelo nepričakovano in ko gre za tako pomembno tematiko, je ta naglica tista, ki zbuja dvome in nezaupanje.

Član sveta MOV **dr. Milan MEDVED** je dejal, da bomo drugo leto v Šaleški dolini praznovali 150 let rudarske dejavnosti. Nato je dejal, da nam je vsem jasno, da je premog blizu svojega konca in v preteklosti so bile načrtovane različne letnice, ampak zadeve so se tudi na evropskem področju tako spremenile, da je zelena agenda postala tako intenzivna, da skrajšuje roke za umik premoga iz energetske preskrbe. PV in TEŠ sta bila ustanovna člana HSEja v letu 2002, veliko let sta bila tudi stabilen del tega holdinga. Ustanovljena pa sta bila na podlagi strateških dokumentov, v državnem zboru sprejetega nacionalnega energetskega programa in pa strateške študije, ki so jo energetiki naredili sami, v njej pa je bilo obdelanih 7 scenarijev, na podlagi katerih sta bila potem ustanovljena naprej 1. energetska steber, HSE, in nato še 2., Gen energija. Dejaj je, da so vse odločitve, vključno z blokom 6, sprejemali na podlagi strateških dokumentov, nacionalnega programa, imeli so na razpolago različne študije, soglasja in tudi podporo Evropske investicijske banke, ki je dala ustrezna poročila. Omenil je, da se je PV že pred 30 leti sam spustil v prestrukturiranje, ko je počasi izločal podjetja, ko so lahko ta sama delala na trgu. V letu 2012 je PV iz premoga imel prihodkov nekaj več kot 110 milijonov EUR, hkrati pa preko 60 milijonov EUR prihodkov iz drugih dejavnosti. Poudaril je, da energetika v Šaleški dolini nima rente za omejeno rabo prostora, kot jo imajo recimo v Krškem, tako da so vse sanacije okolja vedno bile financirane iz lastne cene in sproti, zato se lahko danes v Velenju pohvalimo, da imamo najlepše naravno kopališče v neposredni bližini industrijskega objekta, takih primerov v Sloveniji ni, pa tudi širše ne. Izpostavil je tudi, da so se v današnjem predlogu sklepov opredelili, da ne moremo soglašati z uvozom premoga, tudi če bi bilo kdaj potrebno nadaljnje delovanje TEŠa, kar po njegovem mnenju bo potrebno, saj živimo v nestabilnih geopolitičnih razmerah. Tudi če bomo uvažali el. energijo, pa je treba vedeti, da prihaja iz najbolj zastarelih elektrarn v Evropi in tudi za te bo potrebno kupovati CO2 kupone. Razume pa po drugi strani tudi HSE, saj je mednarodno podjetje, ki deluje na odprtem evropskem trgu, mora slediti tržnim zakonitostim, zato ga povsem razume. Zaključil je, da sta oba zakona, o katerih je bilo veliko govora, nujna. Ali izločiti ali ne, tu pa on ne vidi problema, kakorkoli pa bosta delovala, pa bo to politična odločitev, ki pa bi jo bilo potrebno ustrezno pravno zavarovati. Tu ima tudi konkreten predlog, in sicer da se bo morala država odločiti, ali TEŠ in PV potrebuje ali ne. Če jih potrebuje, naj naprej delujeta, če pa ne, pa bo potrebno vse skupaj zapreti in za to rabimo oba zakona. Če pa bo to šlo ven iz HSE, bi si pa lahko od HSEja izposlovali tudi eno doto, recimo da se poskrbi za prehod 1. 1. 2026, in ne 1. 1. 2025, v tem času pa se sprejmeta oba zakona, pripravi pa se tudi interventni zakon. Na koncu je dejal, da se mu vse, kar so danes govorci povedali, zdi sprejemljivo, zadeve stojijo in dajmo to uporabiti in ustrezno zapisati v interventni zakon oziroma oba zakona, ki jih nujno potrebujemo.

Članica Sveta MOV **Veronika JUVAN** je dejala, da so vsi vedeli za rdeče številke, zato jo zanima, zakaj toliko časa in zakaj ni bilo prej nekih ustreznih alternativ predstavljenih. Treba je tudi poudariti, da TEŠ ni proizvajala el. energije samo za Šaleško dolino. Danes tudi niso slišali od odločevalcev, kaj je alternativa 1/3 proizvedene elektrike iz TEŠa. Gospoda Debeljaka je vprašala, kaj lahko pričakujejo zaposleni v TEŠu, 1. 1. 2025 je namreč pred vrati.

Župan **Peter DERMOL** je nato povzel vprašanja, ki so jih postavili svetnice in svetniki.

Mag. Hinko ŠOLINC, generalni direktor Direktorata za energijo, je dejal, da je bil energetska koncept iz zakona črtan zato, ker sta v drugem zakonu dva druga strateška dokumenta, eden je Dolgoročna podnebna strategija do 2050, drugi pa je Nacionalni energetska podnebni načrt, v celoti, z vsemi alinejami, ki so bile nekoč

prispisane konceptu. Nato je odgovoril še na vprašanje, kje bomo dobili el. energijo, in sicer delno iz obnovljivih virov, delno pa jo bomo uvozili. Uvožena je namreč cenejša kot tista, ki bi jo naredil TEŠ s kuponi.

Uroš PODOBNIK, poslovni direktor Holdinga Slovenske elektrarne, je glede izplačanih nagrad v HSE dejal, da ima to svojo razlago. Dva izmed zneskov sta odpovedi iz poslovnih razlogov, torej odpravnine, pri ostalih gre pa za enkratne nagrade trgovcem, ki so izplačane zaradi konkretnih dosežkov. Leto 2023 je bilo najuspešnejše poslovanje v skupini in naredili so izjemne rezultate, izplačano pa so dobili s kar precejšnjo gotovostjo najmanj v branži. Konkretna posledica teh izplačil je, da imajo težave pridobiti kader na trgovanju, ki dela milijonske dodane vrednosti, in tudi od teh, ki so dobili velika izplačila, jih je kar nekaj dalo v nekaj dneh po teh izplačilih odpoved in so odšli h konkurenci, kjer bodo za isto delo dobili bistveno višje zneske. Glede vprašanja, kaj je državna pomoč, pa je dejal, da kadarkoli država ali družba v njeni 100% lasti da nekemu podjetju neko plačilo, ki presega tržno plačilo, je to državna pomoč. Razume tudi določeno nezaupanje in pomisleke, lahko pa potrdi, da gre za predlagano rešitev, ki se je po mnogih analizah izkazala kot edina možna rešitev. Optimalno bi bilo imeti več rešitev, vendar tega ni. Ukrepanje pa je res nujno in ne delajo panike po nepotrebem, se pa strinja, da so potrebni vsi trije zakoni, ampak najprej pa interventni zakon, da dobimo čas, da se potem ustrezno pripravita tudi ostala dva.

Župan **Peter DERMOL** je dejal, da se mu zdi zelo pomembno, da dobijo od odgovornih jasno zagotovilo, zaveze, da bosta zakona kasneje tudi sprejeta, to je ključno. Politične razmere so v Sloveniji zelo negotove in ne želi si, da bi prišli v situacijo, ko ne bi imeli niti enega dokumenta v rokah. Odkrito pričakuje korektno razpravo ter vključenost predvsem lokalnih deležnikov.

Mag. Branko DEBELJAK je dejal, da predlagana rešitev ne zapira nobene od obstoječih enot. Ne glede na to, koliko s temi enotami proizvajajo, potrebujejo enake posadke. To pomeni, da s tega stališča ne pričakujejo sprememb. Če pa bo blok 6 stal 4 mesece zapored, pa je res, da ne potrebujejo cele posadke stalno na delovnem mestu bloka 6 in v tem primeru se del posadke prerazporedi na vzdrževalna dela, kar pa bo potem imelo posledice na zunanjih izvajalcih. To torej ne vpliva na število zaposlenih, ampak na manjšo potrebo po zunanjih izvajalcih.

Matevž FRANGEŽ, državni sekretar na Ministrstvu za gospodarstvo, turizem in šport, je dejal, da tudi sam pred prejšnjim torkom o predvidenih rešitvah ni vedel nič. Kolikor razume, se bo dejavnost TEŠa in PVja izvajala v obliki javne gospodarske službe. Ta bo morala imeti verjetno določeno tudi ceno oziroma nadomestilo, ki ga bodo uporabniki plačali. To bo v tem primeru zelo verjetno določala Vlada RS, bilo pa bi korektno, da bi to potekalo v dogovoru z regijo in z občinami v njej. Verjetno bo določen tudi cenovni razpon za različne kategorije uporabnikov in tam bo potrebno definirati poslovne in gospodinjске odjemalce. To pa je zgolj njegovo predvidevanje. Nato je dodal še, da pravo ni nespremenljivo in je v človeških rokah. To prav posebej velja za pravila državnih pomoči, kot veljajo v EU. O teh odloča Evropska komisija in mogoče je spremeniti pravila, ki danes veljajo. Ne želi vzbujati praznega upanja, ampak meni, da se je potrebno pogovarjati o vseh scenarijih in da je prav, da ščitimo svoje skupnosti. Meni, da je pred nami izjemno težka naloga in da bo ta prehod izjemno težak, ampak se res trudijo. Hipotetično pa če pogledamo, se moramo vprašati, ali imamo dovolj premoga, še posebej po tem, ko smo izkusili leto 2022 in 2023 in namenili milijonske pomoči državljanom, podjetjem, da smo preživeli energetske krize. Vprašati se je treba, kako bomo preživeli prihodnje šoke. Danes bi jim rad rekel, da je naloga države, da to regijo varno pripelje v zeleno dobo, in to res verjame, meni, da so tej regiji to dolžni, se pa strinja, da je to potrebno delati bistveno bolj koordinirano kot doslej.

Župan **Peter DERMOL** je predlagal, da za pol ure prekinejo sejo, da župana skupaj z vodji svetniških skupin skušata uskladiti predlog sklepa.

Po odmoru je župan **Peter DERMOL** prebral **SKLEP o zahtevah Sveta Mestne občine Velenje in Sveta Občine Šoštanj v zvezi z izvajanjem aktivnosti za pravičen prehod.**

Prisotnih je bilo 25 članov Sveta MOV

SKLEP

Predlog

Svet Mestne občine Velenje je glasoval o predlogu SKLEPA o zahtevah Sveta Mestne občine Velenje in Sveta Občine Šoštanj v zvezi z izvajanjem aktivnosti za pravičen prehod.

Za predlog je glasovalo 21 članov sveta, nihče ni bil proti.
Predlog je bil sprejet.

Prisotnih je bilo 13 članov Sveta OŠ

SKLEP

Predlog

Svet Občine Šoštanj je glasoval o predlogu SKLEPA o zahtevah Sveta Mestne občine Velenje in Sveta Občine Šoštanj v zvezi z izvajanjem aktivnosti za pravičen prehod.

Za predlog je glasovalo 11 članov sveta, nihče ni bil proti.

Predlog je bil sprejet.

Seja se je zaključila ob 22.15.

Pripravila:

Petra Cerjak, univ. dipl. rus. in slov., l.r.

**Župan Mestne občine Velenje
Peter Dermol, l.r.**